

SXEDIO.85C

24.10.1931: ΣΤΗΝ ΚΕΡΥΝΕΙΑ ΑΝΥΨΩΝΕΤΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ ΣΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟ ΚΑΤΑ ΤΑ ΟΚΤΩΒΡΙΑΝΑ.- ΠΥΡΟΒΟΛΙΣΜΟΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΔΙΑΔΗΛΩΤΩΝ ΜΕ ΕΝΑ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑ. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΦΟ

Στην Κερύνεια επικεφαλής των διαφόρων εκδηλώσεων κατά τις ημέρες που ακολούθησαν την εξέγερση κατά τα Οκτωβριανά της **21ης** Οκτωβρίου **1931** ήταν ο Μητροπολίτης Μακάριος Μυριανθέας (μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Β)

Ο Μητροπολίτης Κερύνειας προσπάθησε στις **24** Οκτωβρίου να μεταβεί στη Λευκωσία με το γραμματέα της μητρόπολης του Πολύκαρπος Ιωαννίδη, αλλά οι άγγλοι που είχαν στο μεταξύ επιβάλει αυστηρά μέτρα ελέγχου των εισερχομένων και εξερχομένων από την πόλη δεν του επέτρεψαν να εισέλθει στην πρωτεύουσα και αναγκάστηκε να επιστρέψει στην Κερύνεια.

Εκεί οργανώθηκε πορεία προς το διοικητήριο με χιλιάδες λαού και κάποιος κατέβασε την Αγγλική σημαία και ανύψωσε την αγγλική.

Εγγραψε για τα γεγονότα της Κερύνειας ο Σάββας Λοϊζίδης, μέλος της ΕΡΕΚ και στο βιβλίο του "Ατυχη Κύπρος, εκδόσεις Μπεργάλη **1980**":

" Ο Μητροπολίτης Κυρηναίας επιστρέψας εις Κυρήνειαν εξεφώνησεν εις τον ναόν Αρχαγγέλου με πλήρη αποφασιστικότητα αγωνιστικόν υπέρ της Ενώσεως λόγον και ετέθη επικεφαλής του πλήθους κατευθυνθείς προς το διοικητήριον της πόλεως. Εκεί διέταξε να καταβιβασθή η αγγλική σημαία και να υψωθή η ελληνική. Επικεφαλής της αστυνομίας Τούρκος λοχίας εσκόπευσε να πυροβολήση τον καταιβάζοντα την αγγλικήν σημαίαν νέον, αλλά ο Μητροπολίτης έσπευσεν, εκάλυψε τον νέον και προτάσσων το στήθος του ανεφώνησε:"Εδώ πυροβόλησε, προς το δικό μου στήθος".

Ο τούρκος λοχίας εδίστασε και δεν επυροβόλησεν.

Επίσης ο δημοσιογράφος Κ.Α. Κωνσταντινίδης (ΚΑΚ) έγραψε στο αφήγημά του στο "Νέο Κυπριακό Φύλακα" το 1947:

"Όταν εις ολίγα λεπτά έφθασαν όλοι εις το Διοικητήριον ο φρουρός, οποίος ήτο τοποθετημένος έξω από αυτό με εφόπλου λόγχην Τούρκος φέρον το όνομα Μεχμέτ, επρότεινεν το λογχοφόρον όπλον του. Απέναντι της απειλητικής στάσεως ο Άγιος Κυρηναίος επλησίασε με ζωηρά βήματα τον τούρκον φρουρόν, τον έπιασεν από το στήθος και του είπε με θάρρος: Εμένα να κτυπήσης και όχι τον λαόν, διότι εγώ είμαι ο υπεύθυνος διά την συγκέντρωσιν αυτήν.

Ακολουθως ανώτερος Τούρκος αξιωματικός επλησίασε τον Μητροπολίτη και του είπε: "Μη φοβάσθε, είμεθα εμείς εδώ και δεν θα επιτρέψωμε να κτυπηθή ο κόσμος".

Ενώ εγίνετο ο διάλογος αυτός άγνωστον ακριβώς πως πρόσωπα, είχαν καταβιβάσει την αγγλικήν σημαίαν από το Διοικητήριον χωρίς ο Μητροπολίτης να αντιληφθεί το σοβαρόν γεγονός, διότι ήτο εστραμμένος προς τον φρουρόν, ενώ η σημαία ευρίσκετο εις τα νώτα του.

Όταν έπειτα έστριψε είδε ανυψωμένην εις την θέσιν της αγγλικής, την ελληνικήν σημαίαν, δεμένην επάνω εις τον σιδερένιον ιστόν, διότι το σχοινί είχε κοπεί, όταν εκατέβαζαν βιαστικά την αγγλικήν.

Την στιγμήν αυτήν έφθασε κάτωχρος από την κατοικίαν του ο διοικητής της επαρχίας, αφού επληροφορήθη προφανώς τα σχετικά με την σημαίαν, ανέβη με μεγάλην βίαν και νευρικότητα τας βαθμίδας της σκάλας επροχώρησεν εις τον εξώστην και ερώτησε δυνατά: Πού είναι ο Ζαπιές; Παραπλεύρως του διοικητού επήρε θέσιν ο Υπαστυνόμος και τρεις έως τέσσερις ζαπιέδες και ο διοικητής ανέγνωσε το νόμο περί στάσεως.

Ο Μητροπολίτης μόλις ετελείωσεν η ανάγνωσις του είπεν εις τον διοικητήν: Ομιλείστε ελληνικά.

Τότε ο τούρκος ανώτερος αξιωματικός είπε το περιεχόμενον του Νόμου ελληνικά.

Ο Άγιος Κηρυθείας είπε με έντονο φωνήν: "Μάλιστα τώρα, αφού εκάμαμεν εκείνο το οποίον ηθέλαμεν -προφανώς εννοούσε την ανύψωσιν της ελληνικής σημασίας- θα αποχωρήσωμεν".

Ο λαός ακολούθησε τον πνευματικόν αρχηγόν του προς την Μητρόπολιν, όπου συνεδρίαζε.

Σε κάποια στιγμή μερικοί οργάνωσαν νέα διαδήλωση. Κάποιοι αστυνομικοφ τους παρεμπόδισαν να προχωρήσουν και τότε οι διαδηλωτές έρριψαν εναντίον τους πέτρες. Η αστυνομία απάντησε με πυροβολισμούς με αποτέλεσμα να τραυματισθή ο Μιχαήλ Γιαννή Παπαϊσάκ στο μηρό.

Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΟ

Στην Παφο οι εκδηλώσεις του λαού άρχισαν στις **22** Οκτωβρίου, επομένη της καταστροφής του Κυβερνείου στη Λευκωσία.

Για να προλάβει εκδηλώσεις ο διοικητής Πάφου Φλερ, κάλεσε το δήμαρχο και άλλους παράγοντες της πόλης και τους ζήτησε να εξασκήσουν την επιρροή τους, ώστε να κατευνασθούν τα πνεύματα και να αποσοβηθεί μεγαλύτερη διατάραξη της δημόσιας τάξης.

Τους επέστησε ακόμα την προσοχή τους για τυχόν παρανομίες και η απάντηση τους κατά τον ΚΑΚ ήταν ότι "ευρίσκονται εις αδυναμία να εξασκήσουν οποιονδήποτε έλεγχο επί της καταστάσεως και να κατέβαλλαν σχετικήν προσπάθειαν".

Ο Διοικητής είχε ήδη πάρει ενισχύσεις που στάληκαν με το αντιτορπιλικό "Ακάστα".

Στην πόλη όμως συνέχιζαν να καταρρέουν διάφοροι από τα γύρω χωριά για να οργανώσουν διάφορες εκδηλώσεις.

Τα πνεύματα ήταν εξημμένα και ο λαός ζητούσε δράση.

Με συνεργασία του δημάρχου Γαλατόπουλου και του Αρχιμανδρίτη Γενναδίου προγραμματίστηκε συλλαλητήριο για τις **23** Οκτωβρίου, ενώ παράλληλα στελλόταν αποστολή με επικεφαλής το Γαλατόπουλο

στη Λεμεσό για να φέρουν το Μητροπολίτη Νικόδημο Μυλωνά για να μιλήσει προς τους Παφίτες.

Ο Γαλατόπουλος όμως επέστρεψε με κενά χέρια. Ενώ επέστρεφε μάλιστα στην Πάφο, στο Πισσούρι, όπου οι κάτοικοι είχαν εξεγερθεί, μίλησε σε συγκέντρωση τους και ο κόσμος ενθουσιάστηκε τόσο ώστε μερικοί όρμησαν εναντίον της αποθήκης άλατος και την διέρρηξαν (Το άλας ήταν ελεγχμενο είδος).

Για την ομιλία του αυτή ο Γαλατόπουλος καταδικάστηκε σε πολυετή φυλάκιση αργότερα.

Πίσω στην Πάφο ο στρατός είχε ήδη βγει στη ξηρά και πραγματοποιούσε περιπολίες.

Όμως εκτός από μερικές συγκεντρώσεις και δημόσιες ομιλίες δεν συνέβησαν δραματικά γεγονότα.

=====

ΟΧΙ